

Vláda chce zkrátit oddlužení. 74 % sociálních pracovníků je naopak pro možnost proces u vysokých dluhů prodloužit, ukázal průzkum

Praha, 25. ledna 2021 - Poslance čeká projednávání vládního návrhu, který by plošně zkrátil délku oddlužení z pěti na tři roky. Před další rychlou a neuváženou změnou varuje mezi dalšími odborníky i spolek LIGHTHOUSE, který dlužníkům pomáhá od roku 2010. Podle průzkumu realizovaného s Magistrátem ml. m. Prahy na podzim loňského roku mezi sociálními pracovníky se naopak tři čtvrtiny z nich přiklánějí k možnosti prodloužení oddlužení nad 5 let v případě vysokých dluhů. Odpouštění dluhů podle spolku totiž podpoří finanční nezodpovědnost a povede k dalšímu zadlužování.

Průzkum spolku LIGHTHOUSE probíhal mimo jiné mezi sociálními pracovníky a sociálními kurátory obcí s rozšířenou působností. Ti garantují pomoc každému občanovi, který se ocitl v tíživé situaci a komplexně posuzují jeho sociální situaci. „Sociální pracovníci a sociální kurátoři nevyhodnocují dluhy jako samostatnou problematiku klienta, v rámci spolupráce s klientem na řešení jeho situace však klientovi závazky mapují, spolu s klientem vyhodnocují, jak jejich klienty dluhy zasahují a jak je omezují, stejně tak ale, jak se jejich klienti ke dluhům staví. Zda zodpovědně, nebo nezodpovědně. Díky komplexnímu způsobu sociální práce tak dochází k mnohem lepšímu nastavení řešení klientovi situace, včetně řešení dluhů,“ shrnuje výhody takového řešení dluhové problematiky klientů Mgr. Marika Jelínková, metodička sociální práce odboru sociálních věcí MHMP.

Více než ¾ (76,6 %) sociálních pracovníků ORP a sociálních kurátorů ORP v průzkumu uvedlo, že řešení dluhů zahrnuje přímo do své práce s klientem a více než 90 % (93,3 %) respondentů vnímá řešení zadluženosti jako potřebnou aktivitu pro nalezení řešení adekvátních změn v klientově životě.

„V dlužnících bychom měli podporovat odpovědnost a poctivý přístup ke splácení. Jen tak, pokud si budou uvědomovat reálné příčiny svého zadlužení, mohou vystoupit z bludného kruhu svých dluhů,“ řekl Petr Schneedörfler ze spolku LIGHTHOUSE.

„Ve vztahu k insolvencím se také respondenti vyjádřili jednoznačně pro zachování jasně daných povinností dlužníka. Sociální pracovníci se obecně přiklánějí k podmínce minimální úhrady dluhů ve výši 30 %, se kterou se již opakovaně pracovalo v různých variantách v posledních novelách. Nižší než tento poměr uhrazených dluhů vnímá jako správné 18 % respondentů. V případě vysokých dluhů, kdy by dlužník neuhradil ani 5 % závazků, se 74,1 % respondentů přiklánělo k variantě prodloužení doby trvání oddlužení nad 5 let,“ shrnuje názory více než 400 sociálních pracovníků a sociálních kurátorů, které vycházejí z jejich pracovních zkušeností Mgr. Marika Jelínková, metodička sociální práce odboru sociálních věcí MHMP.

Zkrácení času na pomoc dlužníkovi

„Zkracování doby oddlužení také znamená, že se zkracuje i čas, kdy může sociální pracovník s dlužníkem systematicky pracovat na řešení jeho sociální situace a předcházet tak dluhové recidivě. Často se totiž setkáváme s takzvanými chronickými dlužníky, pro které jde o dlouhodobý problém,“ upozorňuje Petr Schneedorfler.

To pak vytváří podmínky i pro mezigenerační zadlužování. Přes 90 % z respondentů průzkumu se již ve své práci setkala se zadlužováním druhé generace v rodinách svých klientů.

Je také nutné si uvědomit, že institut oddlužení je zde již mnoho let, v roce 2019 byl naposledy významně zmírněn, přesto nepřinesl v žádném případě očekávaný počet nově oddlužovaných osob. Nebylo by konečně vhodné se nad tím zamyslet, a ne pouze přijmout další zmírnění na další rok? Jaká je vlastně koncepce boje s předlužeností dané skupiny obyvatel?“ zamýšlí se nad neustálými legislativními změnami Petr Schneedorfler.

„Díky našim zkušenostem z terénu vidíme, že je nutné nejdříve dobře poznat ty osoby, pro které chceme změny provést. K tomu je nutné podporovat vzdělávání ve finanční gramotnosti, a to i mimo školský systém. Finanční gramotnost nesmí být nahrazována nezodpovědností, jak dnes již částečně činí stát, když odpouští dluhy bez jasného výchovného efektu, pochopení příčin zadluženosti, a především bez eliminace těchto důvodů v životech dlužníků. Máme zde stovky zaměstnanců obcí s rozšířenou působností s obrovskými zkušenostmi s prací ze sociální oblasti a vůbec jejich zkušenosti a možnosti nevyužíváme,“ dodal Petr Schneedorfler.

V průzkumu spolku LIGHTHOUSE odpovídalo 401 respondentů z řad sociálních pracovníků, sociálních kurátorů obcí s rozšířenou působností a sociálních pracovníků věznic. Průzkum byl realizován v období od června do listopadu 2020.

Kontakt:

LIGHTHOUSE spolek
Petr Schneedorfler
předseda spolku
728 310 005
info@lgh.cz